

rørte Kommissionen og har, hvad jeg godt kan forstaa, ogsaa villet undskyldte den, men jeg sagde udtrykkeligt i Begyndelsen af mit Foredrag, at jeg ikke stillede Forespørgselen for at sige noget som helst Ubehageligt. Jeg vil indrømme, at den høitærede Indenrigsminister havde Ret, da han sagde, at to Medlemmer vare gaaede ud, og at de maatte remplaceres af to andre, men hvorvidt det har været nødvendigt er jo et andet Spørgsmaal. Det er aldeles afgjort, at det i ethvert Tilfælde er en Sag, der har forsinket Forhandlingerne, at et Medlem er gaaet bort, og et nyt Medlem har maattet sætte sig ind i Sagerne, og at derpaa et andet Medlem er gaaet bort, og atter et andet Medlem har maattet sætte sig ind i Sagerne, men dersom det skete med alle syv Medlemmer, ser jeg virkelig ikke, at vi over hovedet vilde være komne til nogen Ende. Jeg skal henstille til Alles Bedømmelse, om det vilde være for meget forlangt af en Kommission, der er bleven nedsat, jeg gjentager det, med en saa fortrinlig Betledning for sine Forhandlinger, at den efter næsten to Aars Forløb skulde være færdig, saa at vi havde kunnet se Udbytten af dens Arbeide.

H. C. D. Müller: Sdet jeg ikke kan Andet end slutte mig til de Grunde, det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgfreds (Hoyer-Møller) anførte, hvorfor han ønskede, at denne Kommission snart maatte afslutte sine Arbeider, saa at man kunde se Resultatet deraf, saa er der endnu en Grund, der længe har staaet for mig, og som jeg vil udtale ligeoverfor den ærede Minister. Det er, den i mine Dine noget forunderlige Ting, at Hovedstaden i dette Dieblif. staar i Begreb med at foretage en komplet Omordning af Principerne for Fattigvæsenet. uden forudgaaende Medvirkning af den lovgivende Magt. Naar man ser de Love, paa hvilke Fattigvæsenet hviler, saa er Planen af 1799, og den Plakat, som satte den i Virksomhed, ligesaa fuldt en Lov, som Forordningen for Land og By af 1803. Ifølge hele Sagens Bestaafenhed har man altid taget Kjøbenhavn særligt; da de mange Forhold, som ikke ere ens for det øvrige Land, have gjort det nødvendigt, men

jeg ser i den lange Tid, Kommissionen har arbeidet, et uheldigt Moment, thi vel synes Kjøbenhavns Reform at foregaa i en god Retning, men det kunde ligesaa let være Tilfældet, at den kunde være gaaet i en ganske modsat Retning, og naar vi da kom til at foretage Reformationen for det øvrige Land, saa stode vi allerede med en Afgjørelse, der var bleven fastsat som gjældende i Kjøbenhavn. Det er derfor, jeg skal tillade mig at henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa, om der ikke kunde holdes lidt mere Die med denne Kommissions Arbeider og med Forholdenes Udvikling samtidig i Hovedstaden og paa Landet, og i Kjøbstæderne, thi jeg tror ikke, at Sagen saaledes kan ses fra et forskjelligt Synspunkt med Hensyn til Lovgivningsmagtens Ret og Pligt paa de forskjellige Steder. Jeg skal urgere dette saameget mere, som jeg tror, at Kjøbenhavn og Kjøbstæderne ville blive høist forurettede til Slutningen, naar man ikke holder det hele Fattigvæsen under eet samlet Synspunkt, thi det er klart, at der er Intet, der saameget bidrager til, at forøge Fattigbyrden for enkelte Steder, som de store Forsørgelseskommuner, de udgjøre. Medens man paa Landet bryder sin Forsørgelsesret ved ubetydelig Omflytten imellem sine Omgivelser, hvor Kommunen har f. Ex. kun 600. Beboere, saa bryder man ikke sin Forsørgelsesret i de større Kommuner paa samme Maade for Tjenestefolks og løse Personers Vedkommende, hvor man f. Ex. i Kjøbenhavn kan flytte om og fæste Bo imellem 180,000 Mennesker og deres Boliger uden noget Brud paa Forsørgelsesretten. Jeg er ikke paa nogen Maade imod den Kjøbenhavnske nu forhandlede Reform, tvertimod den gaar i den Retning, jeg ønsker, men jeg tror, at Kjøbenhavn og Kjøbstæderne ikke ville staa sig ved at skilles fra Kontinuiteten med Fattiglovgivningen i hele det øvrige Land.

J. A. Hansen: Den høitagtede Forespørger har bragt en Sag frem, som jeg veed, at Alle betragte med stor Interesse, og jeg kan i det Hele slutte mig til, hvad han har udtalt, men, som han selv ogsaa forudsatte, den tredie af de Betragtninger, han fremsatte, fore-